

ordinibus, postmodum § *Statuens*, etc. fertur sententia excommunicationis summo Pontifici reservata in omnes et singulos, qui quomodolibet dando vel recipiendo simoniam commiserint.

258. Nec dicas, hanc pœnam solum pertinere ad simoniacos in beneficiis, utpote de quibus immediate ante loquitur Pontifex; non autem ad simoniacos in ordine, utpote de quibus ibi non est sermo, sed jam in fine primi § alia pœna est decreta, nempe pœna suspensionis in omnes illos, qui simoniace ordinati sunt. Resp. enim cum Pirhing, h. t., n. 136. Lessio, Laymano, et aliis, verba illa generalia, qui quomodolibet dando vel recipiendo simoniam commiserint, sententiam excommunicationis incurrant, referri tam ad dantes, quam recipientes in ordinibus, vel beneficiis, de quibus in cit. Extravag. fit mentio; siquidem generalis illa locutio totam præcedentem materiam concludit atque complectitur, quamvis ulterius, simoniace ordinati (non autem ordinatores vi hujus Extravag.) sint suspensi.

259. II. *Suspensio ordinantis a collatione ordinum.* — Resp. II. Spectato jure communi decretalium ordinans simoniace ipso facto est suspensus a collatione ordinum, saltem per triennium. Ita desumitur ex c. *Si quis*, h. t. et tenet Pirhing, n. 138. Dixi notanter, saltem per triennium: nam Abbas in cit. c. ult. vult, quod si orator proprie committat simoniam in ordine conferendo, ipse sit perpetuo suspensus a collatione ordinum.

260. Deinde responsio nostra solum procedit, quando crimen simoniæ est occultum, nam si foret manifestum, et reus accusaretur, atque convinceretur, etiam a suo gradu et officio ecclesiastico deponeretur, c. *Si quis Episcopus*, et seqq., can. 1, quæst. 1. Quamvis hujusmodi pœna depositionis ipso jure non incurratur, sed per sententiam judicis sit imponenda. Pirhing, h. t., n. 168.

261. Addit insuper, n. 102. Spectato jure communi decretalium. Etenim ex nova constitutione Sixti V. Sanctum et salutare (quæ habetur, tom. II, Bullarii Romani, constitut. 91, ejusdem) ordines simoniace conferens a collatione quorumcunque ordinum, atque adeo ipsius tonsuræ, et ab executione omnium munerum pontificalium eo ipso suspensus, et ab ingressu Ecclesiæ interdictus existit; prout loquitur cit. Bulla, postmodum harum censurarum absolutionem,

tametsi simonia foret occulta, Sedi apostolicæ reservans. Et quamvis Clemens VIII, allegatam Bullam Sixti V, quoad alia puncta revocaverit ad terminos juris communis, idem tamen expressas censuras et pœnas contra simoniace ordinantes, et ordinatos inflictas in suo robore permanere voluit, prout loquitur constitutio 40, Romanum., tom. II, Bullarii Romani. Quod si interdictum violat, præter irregularitatem, quam incurrit vigore, c. 1, et c. *Is cui*, 20, de *Sentent. excom.*, in 6, etiam suspensus est a religione, et administratione suæ ecclesiæ, et perceptione omnium fructuum a beneficiis suis provenientium, uti expresse habet memorata Bulla Sixti V.

262. III. *Item suspensio ordinati ab executione omnium ordinum, tam simoniace quam rite susceptorum.* — Resp. III. Ordinatus simoniace scienter præter excommunicationem (quam ipso facto contrahit arg. c. *Reperiuntur* 1, q. 1, juncta Extravag. *Cum detestabile*, h. t.) est suspensus ab executione omnium suorum ordinum, tam simoniace susceptorum, quam aliorum, etiamsi crimen sit occultum. Ita desumitur ex cit. Extravag. *Cum detestabile*, § 1, ibi: Omnes illi, qui simoniace ordinati fuerint, a suorum ordinum executione sint suspensi. Et licet hæc verba probabiliter intelligi possint de ordinibus duntaxat simoniace susceptis, ut in quo quis peccat, in eo et puniatur, simulque pœnæ restringantur potius, quam extendantur: nihilominus quia indefinite loquuntur: a suorum ordinum, etc., de omnibus ordinibus, etiam non simoniace susceptis, communiter a doctoribus intelliguntur, ut notat Pirhing, h. t., n. 160. Lessius, loc. cit., num. 135, et Layman, num. 71. Si postea in tali suspensione aliquem actum ordinis exercet, incurrit pariter irregularitatem, c. *Apostolicæ*, 9, de *Cleric. excommunic.*, c. *Is cui*, de *Sentent. excom.*, in 6, ac insuper privationem officiorum, et beneficiorum omnium, atque inhabilitatem ad ea, si fuerit sæcularis, si vero regularis privationem vocis activæ et passivæ, atque inhabilitatem ad eam. Ita clara verba cit. Bullæ, quæ etiam hæc tenent de pœnarum absolutioem soli Sedi apostolicæ reservat, cum derogatione concilii Tridentini, sess. 24, cap. vi, ut proin etiam circa crimen in hoc passu occultum nil valeat episcopus.

263. *Pœnæ contra simoniam in beneficiis ecclesiasticis commissam, sunt: I. Excommu-*

nicatio. — Quæritur IV. Quas pœnas inducat simonia realis in beneficiis ecclesiasticis commissæ? Resp. Hanc simoniam plures et graves inducere pœnas. Patet inductione. Nam I. Omnes tam illi, qui beneficium aliquod ecclesiasticum, vel officium sive simplex, sive curatum, sive sæculare, sive regulare, v. g. episcopatum, præposituram, decanatum, canonicatum, parochiam, generalatum, abbatiam, provincialatum, prioratum, rectoratum, guardianatum simoniace conferunt, aut directe, vel indirecte procurant conferendo v. g. eligendo, postulando, præstando, commendando ad illud, etc., vel etiam confirmando, instituendo, aut alia quacunque ratione providendo; quam illi, qui aliquo præfatorum modo beneficium, aut officium hujusmodi acquirunt, ipso jure incurunt excommunicationem Summo Pontifici reservatam. Unanimis et certa ob claram dispositionem juris Extravag. *Cum detestabile*, h. t., et Bullam Pii V, quæ incipit, *Cum primum*, estque ordine 3, inter constitutiones illius.

264. II. *Quod collatio beneficii sit nulla et irrita.* — II. Quævis collatio, provisio et acquisitio hujusmodi beneficii, aut officii ecclesiastici simoniace facta, est ipso jure irrita, et nulla, ita ut simoniace provisos prorsus nullum acquirat jus, nec faciat fructus suos, sed ad illorum omnium restitutionem, sub animæ suæ periculo sit adstrictus, uti expresse statuitur cit. Extravag. *Cum detestabile*, h. t. Concordat textus, can. *Si quis neque*, cau. 1, q. 1, et c. *Matthæus*, h. t., ubi simoniace adeptus beneficium tenetur illud sponte dimittere, alioquin præcul dubio in æternum periturus.

265. *Confirmatio tamen, vel institutio simoniace obtenta, non reddit priorem electionem aut collationem nullam.* — Notat tamen Valensis, h. t., § 4, num. 12, post Lessium, loc. cit., num. 138, quod si electus, vel præsentatus legitime, postea committat simoniam pro confirmatione, vel institutione acquirenda, non vitietur electio, vel præsentatio, sed sola irritetur confirmatio, vel institutio, in qua vitium illud est commissum. Et hoc probatur a simili ex c. *Si confirmationem, de Election.*, in 6, ubi habetur, cassata confirmatione ob defectum alicujus solemnitalis, non propterea cassari electionem præcedentem canonice factam. Unde in tali casu sulliceret, si per legitimam dispensationem tolleretur inhabilitas contracta

per actum posteriorem; nec opus esset nova electione, aut præsentatione, secus dicendum, si in priori actu commissæ fuisset simonia, nam tunc omnes sequentes actus forent irriti.

266. III. *Est inhabilitas perpetua ad idem beneficium.* — III. Qui simoniace beneficium aliquod obtinet, illud, utpote nulliter obtentum, ante omnem sententiam non tantum dimittere tenetur, sed ad illud obtinendum perpetuo inhabilis evadit, ut proin perpetua inhabilitas ad idem beneficium acquirendum sit tertia pœna. Ita clare desumitur ex c. penult. de *Election.*, et c. *Nobis fuit*, 27, h. t. ac Bulla Pii V. Cum primum, quæ est ordine 3, inter constitut. dicti Pontificis, Bullar. Cherubin., tom. II, ibi: Qui beneficium aut officium ecclesiasticum simoniace adeptus fuerit, illis similiter ipso jure sit privatus, et ad fructuum omnium, quos perceperit, restitutionem teneatur, et perpetuo sit inhabilis ad ea, et quæcunque alia beneficia obtinenda. Hinc licet in c. penult. de *Election.*, videatur simoniace obtinentem beneficium, tantum ea vice esse inhabilem ad idem obtinendum, quod ibidem, sicut et c. *Nobis fuit*, h. t., §. *Ab episcopo*, etiam Glossa tenet, tamen post præfatam constitutionem, ob illius verba, res controversia caret, quod perpetuo sit inhabilis ad idem beneficium iterum obtinendum, intellige, nisi Papa dispenset.

267. IV. *Et ad quovis aliud obtinendum; quæ tamen pœna usu non videtur recepta in his partibus.* — IV. Vi ejusdem Bullæ (uti liquet ex verbis textus præallegati) simoniace obtinens aliquod beneficium, est etiam perpetuo inhabilis ad quæcunque alia beneficia ecclesiastica obtinenda. Verum Navarrus, Consil. 92, h. t. Palao, de *Simonia*, pan. 25. Pirhing, h. t. n. 170, et alii volunt, memoratam constitutionem, quoad hanc pœnam vel usu non esse receptam, vel ante sententiam judicis condemnatoriam, aut saltem declaratoriam judicis in foro conscientie non obligare, ut proin tute conscientie, et absque omni alia dispensatione beneficium aliquod licite et valide obtinere valeat, qui prius aliud simoniace obtinuit, nisi hujus simonia acquisita jam fuerit deducta ad forum contentiosum, et talis pro simoniaco condemnatus vel declaratus.

268. V. *Est depositio ab altaris ministerio.* — V. Pœna est, quod simoniace obtinens beneficium aliquod, perpetuo deponendus sit

ab altaris ministerio, arg. can. *Erga simoniacos*, cau. 1, q. 1, et c. *De hoc*, 11, h. t. cum concordantiis: quæ tamen pœna ipso facto non incurritur, sed primum per sententiam iudicis est infligenda, ut colligitur ex cit. iuribus præsertim, c. 11, h. t. ibi: Confessi, vel legitime convicti ab altaris ministerio sunt perpetuo deponendi.

269. VI. *Privatio etiam aliorum beneficiorum prius rite obtentorum: quæ tamen pœna ante sententiam iudicis non legat.* — VI. Pœna est, quod, qui simoniace obtinet aliquod beneficium, privetur etiam aliis beneficiis prius legitime obtentis, quæ tamen ante sententiam iudicis condemnatoriam non obligat, uti bene advertit Navarrus, loc. cit.; Palao, loc. cit., n. 4; Felinus, in c. *Insinuatum*, h. t.; Abbas, in c. *Cum clerici*, de Pactis, numer. 2, et fuse deducit Suarez, lib. IV, cap. LVIII, num. 6; Pirhing, h. t., num. 169. Ratio est, quia nullibi reperitur textus hanc pœnam ipso jure inducens; consequenter nec nos eam inducere debemus, contra c. *Odia*, et c. *In pœnis*, de Reg. jur., in 6. Quod autem per sententiam iudicis simoniacus condemnari, et aliis rite obtentis beneficiis privari valeat, tenent citati, et alii doctores, satisque clare patet ex c. 2 de *Confessis*, ibi: Quoniam vitium hujusmodi persequi volumus, ut debemus, ipsum per definitivam sententiam duximus, ab omni beneficio et officio ecclesiastico deponendum, cum concordantiis. Accedit, quod hæc pœna includatur etiam in priori pœna, depositionis nempe perpetuæ ab altari.

270. *Qui privatur beneficiis prius rite obtentis, fructus perceptos restituere non tenetur.* — Porro si quis ob simoniam per sententiam iudicis privatur aliis beneficiis prius rite obtentis, non hoc ipso privatur etiam fructibus prius legitime perceptis, nisi exprimatur in sententia; quia aliud est privari beneficio rite prius obtento, aliud fructibus ejusdem; hinc nisi aliter in sententia exprimatur, fructus prius legitime perceptos restituere non tenetur. Pirhing, h. t., num. 169; Suarez et alii.

271. *Doctrina practica ad propositum de restitutione beneficii et fructuum.* — Colligitur quod etsi quis ante omnem iudicis sententiam beneficium, quod simoniace obtinuit, ipso facto perdat, illudque una cum fructibus restituere in foro conscientie teneatur, sitque ad illud perpetuo inhabilis, licet simonia sit occultissima, delinquenti soli, et Deo

nota, alia tamen beneficia prius rite obtenta, tuta conscientia retinere, et alia etiam justo titulo acquirere, fructusque illorum percipere valeat, donec simonia illius patefiat, et ad forum contentiosum deducatur, atque sententia condemnatoria, vel declarativa iudicis aliud statuat.

272. *Juris pœnas etiam inducit simonia juris ecclesiastici in permutatiōe beneficiorum commissa.* — Resp. II. Recensitas hactenus juris pœnas incurrit etiam illi, qui propria auctoritate commutando beneficia, committunt simoniam juris ecclesiastici. Abbas, in c. *Cum universorum*, de Rerum permut., n. 6; Layman, cap. ult. de *Simonia*, n. 66; Pirhing, h. t., n. 155; Suarez cum communiori aliorum contra paucos alios. Ratio est, tum quia sancti canones, et constitutiones Pontificiæ, dum pœnas contra simoniam statuunt, sæpe in genere, ac indiscriminatim de quavis simonia reali loquuntur; ergo etiam de simonia ecclesiastica, arg. c. *Quia circa*, 22, de Privileg. Tum quia plures canones expresse loquuntur de simonia juris humani, eamque pœnis juris subjiciunt, uti patet ex c. *Cum olim*, et c. *Quæsitum* de Rerum permutat. c. *De hoc*, 11, h. t. cum concordantiis: præsertim Extravag. 2, h. t. ubi omnes simoniaci pœnarum rei dicuntur, qui quomodolibet dando, vel recipiendo simoniam commiserunt; ergo.

273. *Non item simonia commissa in obtinenda capellania, vicaria, etc., temporali.* — Resp. III. Pœnæ contra simoniam in materia beneficiorum commissam statuti non afficiunt simoniam commissam in pensiones, vicarias, et capellanas. Communis. Ratio est, quia Extravagans *Cum detestabile*, h. t. pœnas statuens solum loquitur de dignitatibus, personatibus, officiis ecclesiasticis, et quibuscunque beneficiis; qualia non sunt pensiones etc., ut patet ex lib. III, tit. V, de Præbend. et dignit.

274. *Qui beneficium per simoniam realem ab alio commissam obtinuit, tenetur illud ante omnem sententiam dimittere, quamprimum rescit simoniam esse commissam.* — Quæritur V. Quid juris circa simoniam, et pœnas illius, casu, quo quis beneficium, aut ordines acquirit per simoniam non ab ipso, sed ab alio commissam? Ante responsionem notandum hoc quæsitum solvi non posse una eademque responsione; sed attendi debere, an simonia a tercio sit commissa sciente, vel ignorante, contradicente illo, pro quo bene-

ficium, vel ordo simoniace procuratus fuit; item an id contigerit in ejus favorem, vel odium. Loquendo igitur de simonia sic commissa circa beneficium. Resp. I. Qui beneficium per simoniam realem ab alio, parente v. g. consanguineo, amico, etc., commissam acquirit, nulliter acquirit, teneturque una cum fructibus ante omnem iudicis sententiam dimittere; quamprimum rescit, simoniam esse commissam, etsi id prius ignoraverit, et propterea beneficium bona fide acceptaverit, eoque frui cœperit supponens omnia esse rite et canonice facta. Unanimis et certa ob claram dispositionem juris, c. *Non fuit*, 27, et c. *Sicut tuis*, 33, h. t. c. penult. de *Election*. et can. 1, cau. 1, q. 5. Nam secundum canonum statuta etiam parvuli, qui cupiditate parentum ecclesias per pecuniam sunt adepti, eas dimittere tenentur, ut dicitur cit. c. *Sicut tuis*, 33, h. t. ulteriori arg. can. 2, cau. 1, q. 5, cum concordantiis. Ratio est, quia omnis provisio beneficii simoniace facta, irrita est, et nulla, per jura supra, numer. 264, allegata; ergo.

275. *Non tamen fructus bonæ fidei interea perceptos.* — Hinc non obstat conclusioni, quod c. *Sicut tuis*, 33, dicatur, Electionem, ignorante electo, simoniace factam penitus esse reprobendam, ex quibus verbis colligi videtur hujusmodi collationem beneficii proviso ignorante simoniace factam, non esse ipso jure irritam sed primum irritandam. Nam contra est, quod, uti bene observant citati doctores, dum ibi electio irritanda præcipitur, item est, ac rejicienda, seu tanquam nulla declaranda, utpote talis per plures alios canones; siquidem frequens est in jure, ut, quod uno loco dicitur irritum, altero dicatur irritandum, hoc est, tanquam irritum rejiciendum, et declarandum; sic v. g. etiam c. *In Genesi*, 55, de *Electio*. Electio contra formam juris celebrata dicitur irrita, et c. *Ecclesia*, 57, in fine, dicitur irritanda, id est, per sententiam declaratoriam irrita declaranda, si deducitur ad forum contentiosum.

276. Notat tamen bene Suarez, lib. IV, cap. LVII, n. 36, et alii, quod talis, cui ignorantibus beneficii simoniace collatum fuit, non teneatur restituere illos fructus, quos bona fide jam consumpsit, aut quos percepit tanquam condignum stipendium sui ministerii spiritualis bona fide præstiti; quia dignus est operarius mercede sua, per vulgaria.

277. *Beneficium restituere non tenetur ille, in cujus ordine ipso ignorante simonia est commissa.* — Cæterum limitatur conclusio, si ex fraude, et in odium illius, qui beneficium obtinet, illo ignorante, ab alio committitur simonia; tali enim casu provisio beneficii valida est, potestque ita provisus valide et licite illud retinere, etsi post beneficium jam adeptum resciat, simoniam ab alio esse commissam. Communis ac certa; textus clarus hunc casum excipiens habetur c. *Nobis fuit*, 27, h. t., ibi: « Nisi constaret illos, qui promissum tale (simoniacum) fecerunt per fraudem in dispendium illius, qui eligendus erat, id malitiose fecisse. » Ratio et æquitas hujus limitationis est, quia non est indulgendum malitiis hominum, et non debet aliquis alterius odio prægravari, c. *Non*, 22, de *Reg. jur.*, in 6.

278. *Sicut nec ille, qui beneficium per simoniam alterius obtentum, per triennium bona fide possidet.* — Limitatur II. Si ille, quo ignorante per alium simonia commissa est, bona fide, nil sciens de simonia, beneficium per triennium possidet. Palao, de *Simonia*, pun. 25, n. 3. Suarez, lib. IV, cap. LVII, n. 9. Lessius, cap. xxxv, dub. 25, n. 140, § 4, et alii. Ratio est, quia juxta regulam cancellariæ, 36, de triennali, ille qui per triennium beneficium aliquod titulo colorato pacifice possidet, non potest amplius desuper molestari. Nec obstat, quod ad fructum favorem hujus regulæ expresse requiratur, ut absque ingressu simoniaco beneficium obtinuerit. Resp. enim, quod, cum dicta regula in quantum favorabilis late, et in quantum odiosa stricte interpretanda sit, arg. *Odia*, de *reg. jur.*, in 6, bene dici possit, clausulam illam tantum intelligendam esse de illo, qui vel ipse per propriam simoniam beneficium obtinuit, vel simoniam alterius, qua mediante obtinuit beneficium, statim, vel saltem intra triennium rescivit, consequenter bona fide non possidet. Nullatenus vero esse intelligendam de illo, qui simoniæ alterius penitus ignarus, optima fide per triennium pacifice possedit. Cæterum dictam regulam habes, lib. III, tit. V, de *Præb.*, ubi a n. 487, per extensum habentur regulæ cancellariæ, inter quas ad propositum 36, est de triennali.

279. *Solvitur objectio.* — Dices: « Secundum canonum statuta etiam parvuli, qui cupiditate parentum per pecunias Ecclesiam adepti sunt, eam dimittere tenentur, » c. *Si-*

cut tuis, 33, h. t., ergo etiam ignorantibus, et per triennium bona fide possidentibus beneficium, per simoniam alterius impetratum non prodest regula de triennali. Resp. Textum hunc posse intelligi de parvulis, qui vel de simonia parentum ab initio fuere conscii, vel etiam intra triennium resciverant, uti facile contingere potest, dicentibus, et lamentantibus subinde parentibus, quantum jam expenderint, vel expendere debeant pro filiis; vel dic, regulam de triennali esse conditam post illos canones, consequenter ei derogari in casu nostro, cum lex posterior derogat priori, arg. c. 1, de Constitut., in 6.

280. Qui contra simoniam ab alio pro obtinendo beneficio committendam protestatur, non amittit beneficium. — Resp. II. Si beneficium interveniente simonia ab alio commissa obtinetur, sciente illo, pro quo obtinetur, et ante collationem expresse contradicente, non vitatur sed valida est collatio beneficii, etsi alter contradicente ignorante in simonia pergat, eaque mediante beneficium revera obtineatur. Communis et certa textu expresse, cit. c. Sicut tuis, 33, h. t., ibi: « Quoniam ex eo, quod contra prohibitionem et voluntatem tuam (a qua postmodum minime recessisti) aliquis te penitus ignorante promisit pecuniam, et exolvit, nihil tibi debet ad penam, vel ad culpam imputari. »

281. Nisi aliter non ignaro prius contradicente in simonia pergat, et per eam beneficium obtineat. — Secus foret, et collatio invalida esset, si quis sciret, quod alter non obstante contradictione et protestatione sua nibilominus in simonia pergeret, eaque mediante beneficium obtineret, uti colligitur ex eodem c. Sicut tuis, 33, h. t., ubi tantum ille excusatur a poena nullitatis, qui post contradictionem ignorat, beneficium ab alio simoniace pro se obtineri; consequenter ille, qui scit, non excusatur, hoc ipso, quod sciat, beneficium simoniace esse obtentum, et tamen illud acceptat; cum sic acceptando videatur in re approbare simoniam, et consentire in illam. Lessius, cap. xxxv, dub. 25, n. 143.

282. Vel nisi tacite consentiat. — Multo magis invalida est provisio beneficii per simoniam alterius obtenta, sciente, et penitus non contradicente illo, pro quo obtinetur, arg. a Majori ad Minus, per vulgaria. Cujus ulterior ratio est, quia talis plene consentire videtur, uti bene advertit Glossa, in cit. c. Sicut tuis, 33, h. t., §. Præbere. Nam sæpe

qui tacet, consentire videtur, can. Si servus sciente, dist. 54, et l. Si, ut proposis, C. de Nupt., quod ipsum etiam satis clare innuitur, cit. c. Sicut tuis, 33, h. t., ibi: « Quia longe diversum est, non præbere consensum (expressum) et expresse contradicere. »

283. Poena simoniæ per tertium commissæ pro obtinendis ordinibus. — Resp. III. Si quis ignoranter per simoniam alterius ordinatur, de rigore juris, tenetur ab executione ordinis abstinere, postquam simoniacam ordinationem resciverit, arg. can. Præsentium, cau. 1, q. 4, et c. de Regularib., h. t., potest tamen cum tali episcopus dispensare, prout habetur, cit. can. Præsentium, cau. 1, q. 3, juncta Glossa, ibid., quia tales, etsi simoniace ordinati sint, ipsi tamen simoniaci non sunt, ut dicitur, cit. c. de Simonace, h. t.

284. Simonia confidentialis poenæ recensentur. — Quæritur VI. An, et quid speciale sit circa poenas simoniæ confidentialis? Resp. Simonia confidentialis (de qua supra, a num. 32) ipso jure, et facto sequentes specialiter secum trahit poenas.

I. Præter excommunicationem ipso facto incurramdam privat non tantum beneficio, circa quod simonia confidentialis commissa fuit, sed etiam aliis beneficiis et pensionibus rite obtentis.

II. Inhabilem reddit ad idem, et alia quæcunque beneficia obtinenda.

III. Facit quod beneficium per simoniam confidentialis nulliter acquisitum reservetur Summo Pontifici, ita ut nullus præter illum beneficium hujusmodi conferre valeat.

IV. Id etiam speciale habet, quod fructus ex tali beneficio male percepti applicari debeant cameræ Apostolicæ.

Et tandem V. Id specialiter operatur, quod præfata poenæ contrahantur non tantum per realem, sed etiam per conventionalem mixtam, uti patet ex Bulla Pii V, Intolerabilis, præsertim, § 3, ubi decernitur, poenas contra simoniam confidentialem statutas incurri, licet ipsum confidentialis crimen alterius tantum partis conscientia sit completa. Porro reliquæ enarratæ poenæ expresse habentur in Bulla Pii IV, Romanum, et Pii V, Intolerabilis, quam vide supra, n. 42.

285. Et declaratur una earum de privatione beneficii prius rite obtenti. — Notandum tamen cum Lessio, cap. xxxv, dub. 26, n. 147. Suarez, lib. IV, cap. XLIII, num. 13, et aliis, quod poena privationis aliorum beneficiorum prius rite obtentorum, ante sententiam j.

dicis declaratoriam non obliget, eo quod poena etiam ipso jure lata, ante sententiam judicis declaratoriam non obliget, si externam executionem requirit; prout amplius diximus, lib. I, tit. II, de Constitut., § 10, n. 227. Quæ ratio, cum non procedat in poena inhabilitatis ad alia quæcunque beneficia, non apparet, quare nonnulli dicant, etiam ad eam, ratione simoniæ confidentialis incurramdam requiri judicis sententiam. Contrarium siquidem clare patet ex generalibus fundamentis de lege poenali datis supra, lib. I, tit. II, num. 226.

§ XII.

DE RESTITUTIONE SIMONIACE ACCEPTORUM.

286. Nulla et obligatio restituendi simoniace accepta spiritualia. — Quæritur I. An, et qualis detur obligatio restituendi spiritualia simoniace accepta? Resp. I. Nulla datur obligatio restituendi simoniace accepta spiritualia, exceptis beneficiis ecclesiasticis. Suarez, lib. IV, cap. LIX. Bonacina, de Simonia, q. 7. Palao, de Simonia, pun. 26, n. 1. Lessius, cap. xxv, dub. 29, n. 66, cum communi aliorum. Ratio est, quia nullum nec divinum nec humanum reperitur jus, hujusmodi obligationem inducens; præsertim cum illam pro re temporali comparans, non contra justitiam, sed præcise contra religionem peccet.

287. Nec dicas: qui simoniace accipit temporale pro spirituali, debet illud restituere; ergo etiam qui accipit spirituale pro temporali, debet spirituale restituere. Resp. negando conseq. et paritatem; disparitas est, quod accipiens temporale pro spirituali faciat danti injuriam, utpote qui spirituale gratis dare debuisset juxta mandatum Christi, Matth., x: « Gratis accepistis, gratis date. » Nam sicut dispensator eleemosynam gratis dispensare jussus, pauperi facit injuriam, et ad restitutionem tenetur, si pro eleemosyna tradita a paupere exigit, vel vi contractus accipit pecuniam, ita ad restitutionem tenetur qui pro spiritualibus, quæ tanquam dispensator juxta præceptum Domini gratis distribuere debet, temporalia exigit. E contra vero qui spirituale accipit, tradenti facit injuriam, utpote qui illud alias gratis dare debuisset.

Dicitur autem notanter in conclusione exceptis beneficiis.

288. Exceptis beneficiis ecclesiasticis, quæ

una cum fructibus ante omnem judicis sententiam restitui debent. — Resp. II. Qui simoniace accipit beneficium aliquod ecclesiasticum qualecunque tandem, sub gravissimo peccato mortali tenetur ante omnem judicis sententiam illud una cum omnibus fructibus perceptis restituere, ac dimittere, etiamsi simonia sit occultissima, et quidem, si simonia est confidentialis, etiam pretio non soluto; si vero est communis simonia, tunc, quando utrinque saltem ex parte jam est completa, accipiendo spirituale, et tradendo temporale saltem secundum partem. Ita unanimes et certa, prout amplius patet, et ex jure clare probatum est, § præced.

289. Qui temporale accipit pro spirituali quocunque, tenetur illud restituere ante omnem judicis sententiam. — Quæritur II. An, et cui restitui debeant temporalia simoniace accepta pro spirituali? Resp. I. Qui accipit temporale sub conditione dandi, vel præstandi spirituale, et conditionem non implevit, tenetur jure divino, et naturali ex justitia restituere acceptum. Unanimes et certa. Ratio patet ex dictis, num. 287. Si enim restituere tenetur ille, qui pactum servando dedit spirituale pro temporali; multo magis tenebitur, qui temporale sub conditione dandi spirituale accepit, et hoc non dedit, eo quod tunc prorsus nullus nec apparens adsit titulus retinendi; e contra vero vigeat titulus restituendi ob conditionem non impletam.

290. Qui temporale accipit pro beneficio ecclesiastico, tenetur temporale restituere. — Resp. II. Qui simoniace accipit temporale pro, vel propter beneficium aliquod ecclesiasticum, quodcunque tandem, puta, quia ad illud aliquem elegit, vel postulavit, vel præsentavit, vel commendavit, vel idem alicui contulit, vel resignavit, tenetur sub peccato mortali (si temporale est materia gravis) et ante omnem judicis sententiam restituere. Certa et communis omnium, signanter divi Thomæ, 2, 2, q. 100, art. 6, in corp. Palao, loc. cit., n. 4. Suarez, lib. IV, cap. LX, n. 3. Lessius, lib. II, cap. xxxv, dub. 30, n. 16. Bonacina, de Simonia, q. 7, pun. 3, difficult. 1, n. 7. Sylvester, §. Simonia, q. 20, arg. c. De hoc, 11, h. t., §. 5: « Reges et principes ejus debet inducere, ut si quæ receperint, a præfato episcopo, ut ejus electioni præstarent, assensum ecclesiæ Oxoniensi sine diminutione resituant, cum ea sine gravi salutis periculo retinere non possint. » Ex quo doctores recte inferunt,